

Bank Spółdzielczy w Łęcznej

Rok założenia 1908

Grupa BPS

**INFORMACJE PODLEGAJĄCE UJAWNIENIU
ZGODNIE Z POLITYKĄ INFORMACYJNĄ
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W ŁĘCZNEJ
WG STANU NA 31.12.2023 R.**

Łęczna, 2024

Wprowadzenie

Bank Spółdzielczy w Łęcznej zgodnie z wymogami określonymi w obowiązujących regulacjach i rekomendacjach, a w szczególności w Części Ósmej Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych dokonuje w niniejszym dokumencie ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym w zakresie profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki wynagrodzeń oraz innych informacji według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku.

Niniejszy dokument stanowi realizację postanowień *Polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Łęcznej* w ramach wypełnienia obowiązku wynikającego z postanowień przepisów prawa.

I. Informacje ogólne o Banku

1. Siedzibą Banku jest Łęczna, ul. Partyzancka 17; akta rejestrowe przechowywane są w Sądzie Rejonowym Lublin - Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego; Bank wpisany jest do rejestru przedsiębiorców pod numerem KRS 0000041862, REGON 000501334, NIP 713-00-11-282.
2. Bank Spółdzielczy w Łęcznej jest spółdzielnią prowadzącą swoją działalność na podstawie:
  - 1) ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających,
  - 2) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe,
  - 3) ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze,
  - 4) Statutu Banku,
  - 5) innych ustaw,oraz stosuje się do Rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej.
3. Bank zrzeszony jest z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. z siedzibą w Warszawie.
4. Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, którego głównym celem jest zapewnienie płynności i wypłacalności.
5. W okresie objętym sprawozdaniem nie nastąpiło połączenie Banku Spółdzielczego w Łęcznej z innym bankiem.
6. Bank nie jest wobec innej instytucji podmiotem dominującym ani podmiotem zależnym, tak więc nie dokonuje konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.
7. Bank Spółdzielczy w Łęcznej jest polskim bankiem z doświadczeniem, funkcjonujący wyłącznie w oparciu o polski kapitał i zachowujący najlepsze wieloletnie tradycje. Jest bankiem uniwersalnym o cechach lokalnego banku samorządowego działającym na terenie województwa lubelskiego.
8. Organami statutowymi Banku są:
  - 1) Zebranie Przedstawicieli,
  - 2) Rada Nadzorcza,
  - 3) Zarząd,
  - 4) Zebrania Grup Członkowskich.
9. W 2023 roku Bank Spółdzielczy w Łęcznej prowadził działalność w ramach jednostek organizacyjnych zlokalizowanych w poniższych placówkach:
  - 1) Centrala Banku w Łęcznej, ul. Partyzancka 17,
  - 2) Oddział w Puchaczowie, ul. Mickiewicza 22,
  - 3) Oddział w Uścimowie,
  - 4) Filia Nr 1 w Łęcznej, ul. Wiosenna 4,
  - 5) Filia Nr 2 w Łęcznej, ul. Stefanii Pawlak 6.

Działalność operacyjna prowadzona była również za pośrednictwem bankowości internetowej.

II. Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem

1. Prowadzenie działalności bankowej związane jest z ponoszeniem ryzyka, co zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, do poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych.
2. W celu zachowania bezpieczeństwa powierzonych środków w Banku funkcjonuje zorganizowany system zarządzania ryzykiem. Bank charakteryzuje się ostrożnościowym podejmowaniem ryzyka, co oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej a kontrolowaniem ryzyka i zabezpieczeniem kapitałowym Banku.
3. Zarządzanie ryzykiem w Banku prowadzone jest na podstawie pisemnych regulacji, w tym w szczególności strategii, polityk i instrukcji. Cele oraz zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka są kompleksowo opisane w *Strategii działania Banku* oraz w *Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka* i *Planie ekonomiczno-finansowym*, procedurach przygotowanych przez Zarząd i zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą Banku. Podlegają corocznemu przeglądowi zarządcemu i weryfikacji, jak również w przypadku występowania znacznych zmian profilu ryzyka Banku oraz otoczenia regulacyjnego i gospodarczego, w którym Bank działa.
4. System zarządzania ryzykiem oparty jest o regulacje nadzorcze i zbiór regulacji wewnętrznych. Bank w procedurach bankowych zawarł apetyt na ryzyko rozumiany jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka jaki Bank może ponieść do każdego ryzyka uznanego za istotne. Cele definiujące apetyt na ryzyko mają charakter wskaźników ilościowych, w tym limitów wewnętrznych, a także założeń dotyczących zasad zarządzania o charakterze jakościowym.
5. Proces zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka składa się z kilku powiązanych ze sobą etapów, a mianowicie:
  - identyfikacja ryzyka,
  - pomiar lub szacowanie ryzyka,
  - limitowanie ryzyka,
  - monitorowanie ryzyka,
  - raportowanie ryzyka,
  - stosowanie narzędzi redukcji ryzyka (działania zapobiegawcze).

System zarządzania ryzykiem zapewnia rozdzielenie funkcji sprzedaży od akceptacji, kontroli i monitorowania ryzyka.

6. Organizacja zarządzania ryzykiem w Banku oparta jest o podział zadań realizowanych na trzech niezależnych poziomach:
  - 1) pierwszy poziom (pierwsza linia obrony) – zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej, bieżące zarządzanie ryzykiem przez wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku odpowiedzialne za działalność biznesową, zapewniające właściwe stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka i bieżące zapewnienie zgodności działania z obowiązującymi przepisami prawa, a także regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi;
  - 2) drugi poziom (druga linia obrony) – zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania ryzykiem, o którym mowa w pkt 1 oraz działalność komórki ds. zgodności;
  - 3) trzeci poziom (trzecia linia obrony) – działalność audytu wewnętrznego realizowana przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
7. W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy i komórki organizacyjne:
  - Rada Nadzorcza, w tym Komitet Audytu,
  - Zarząd,
  - Zespół ds. zgodności,
  - Zespół Weryfikacji,
  - Zespół Analiz Ryzyka Bankowego,
  - Pozostali pracownicy Banku.

Bezpośredni nadzór nad ryzykami bankowymi sprawuje Prezes Zarządu Banku.

8. Bank z uwagi na skalę działania nie tworzy w obrębie Rady Nadzorczej komitetu do spraw ryzyka.
9. W Banku funkcjonuje system informacji zarządczej określający przepływ informacji kierowanej do Zarządu i Rady Nadzorczej Banku na temat ryzyk bankowych.
10. System informacji jest sformalizowany i objęty *Instrukcją sporządzania informacji zarządczej*, która definiuje: częstotliwość, zakres, odbiorców, terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących ryzyka, zapewniając tym samym możliwość podejmowania decyzji oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.
11. Systemem informacji zarządczej objęte są wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania dostosowane są do skali narażenia na ryzyko, a także zmienność ryzyka.
12. Informacje zawarte w sprawozdaniach wewnętrznych umożliwiają rzetelną ocenę ekspozycji na ryzyko.
13. Bank co najmniej raz w roku określa rodzaje ryzyka bankowego występujące w jego działalności oraz dokonuje klasyfikacji pod względem istotności.
14. Za ryzyka istotne Bank uznaje te rodzaje ryzyka, które objęte są wymogiem obliczenia kapitału regulacyjnego, a także rodzaje ryzyka wymienione w Dyrektywie CRD IV.
15. Istotność ryzyk, ich występowanie i wpływ na wielkość wymogów kapitałowych Bank bada w ramach procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego. Do podstawowych ryzyk, które podlegają szczególnemu nadzorowi zalicza się:
  - ryzyko kredytowe,
  - ryzyko walutowe,
  - ryzyko operacyjne,
  - ryzyko koncentracji,
  - ryzyko płynności,
  - ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym,
  - ryzyko braku zgodności,
  - ryzyko wyniku finansowego,
  - ryzyko rezydualne,
  - ryzyko kapitałowe,
  - ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej.

Zidentyfikowane ryzyka objęte są procesem zarządzania adekwatnym do jego możliwego wpływu na bezpieczeństwo Banku.

16. Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:
  - 1) identyfikacja ryzyka polegająca na rozpoznaniu aktualnych i potencjalnych źródeł zagrożeń związanych z ryzykiem oraz oszacowaniu wielkości potencjalnego wpływu danego rodzaju ryzyka na sytuację finansową Banku,
  - 2) stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki,
  - 3) monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka, w tym nowych norm płynnościowych określonych w Pakiecie CRD IV/CRR,
  - 4) szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka, zgodnie z Rozporządzeniem UE nr 575/2013,
  - 5) analiza pokrycia wymogów kapitałowych funduszami własnymi, z uwzględnieniem buforów kapitałowych,
  - 6) uwzględnienie efektów pomiaru ryzyka w metodach szacowania wymogów kapitałowych,
  - 7) agregacja procesu szacowania wymogów kapitałowych z procesami zarządzania ryzykiem w Banku,
  - 8) raportowanie wyników oceny ryzyka oraz adekwatności kapitałowej Zarządowi i Radzie Nadzorczej Banku,
  - 9) kontrola wewnętrzna skuteczności zarządzania ryzykiem w Banku,
  - 10) wykorzystywanie wyników kontroli wewnętrznej do bieżącego zarządzania oraz do nadzoru nad zarządzaniem Bankiem.

A. Zarządzanie ryzykiem kredytowym i koncentracji

1. Ryzyko kredytowe rozumiane jest jako całokształt zagrożeń związanych z działalnością kredytową Banku zarówno w odniesieniu do pojedynczego kredytu, jak i całego portfela kredytowego. Ryzyko to wpływa w sposób istotny na działalność Banku, ponieważ niespłacenie udzielonych należności wiąże się z możliwością poniesienia przez Bank relatywnie dużych strat w stosunku do posiadanych funduszy własnych. Bank prezentuje ostrożnościowe podejście do ryzyka i optymalizacji wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka kredytowego.
2. Zarząd Banku zarządza ryzykiem kredytowym na poziomie strategicznym, natomiast Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kreowaniem polityki Banku w zakresie ryzyka kredytowego.
3. Bank utrzymuje ryzyko kredytowe na umiarkowanym poziomie poprzez stosowanie ustalonych zasad bezpieczeństwa działalności kredytowej, poprzez niezbędne instrumenty ograniczające ryzyko.
4. Do podstawowych działań mających na celu optymalizację ryzyka kredytowego należy zaliczyć:
  - 1) dywersyfikację struktury podmiotowej i przedmiotowej portfela poprzez wewnętrzne limity koncentracji,
  - 2) preferowanie produktów generujących niższy wymóg kapitałowy w celu efektywnego zarządzania kapitałem,
  - 3) analizę struktury portfela w celu wczesnej identyfikacji zagrożeń wynikających z nadmiernych zaangażowań i wprowadzanie stosownych ograniczeń,
  - 4) wzmocnienie centralnego nadzoru i monitoringu ekspozycji kredytowych,
  - 5) stosowanie technik redukcji ryzyka kredytowego,
  - 6) wykorzystanie informacji o klientach Banku z dostępnych systemów,
  - 7) nadzór nad czynnościami wykonywanymi w toku procesu kredytowania, mający na celu weryfikację sprawności działania mechanizmów kontrolnych (obejmujący m.in. proces przestrzegania przepisów wewnętrznych Banku, kompetencji, itp.),
  - 8) analizę i monitoring wartości przyjętych prawnych zabezpieczeń ekspozycji kredytowych,
  - 9) prowadzenie aktywnej polityki szkoleń.
5. W celu zapewnienia odpowiedniej do profilu ryzyka Banku jakości aktywów kredytowych Bank zarządza:
  - 1) ryzykiem kredytowym,
  - 2) ryzykiem koncentracji,
  - 3) ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych,
  - 4) ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.
6. W ramach zarządzania ryzykiem kredytowym Bank szczegółowo analizuje:
  - 1) strukturę należności od sektora finansowego, którą według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość netto (w zł)
1	Należności w rachunku bieżącym	18 088 623,17
2	Należności terminowe	10 713 862,28
Razem należności od sektora finansowego		28 802 485,45

- 2) strukturę należności od sektora niefinansowego w rozbiciu na kategorie należności, którą według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość nominalna (w zł)
1	Przedsiębiorstwa prywatne oraz spółdzielnie	13 266 429,71
	należności normalne	5 501 472,46
	należności pod obserwacją	4 712 615,84
	należności zagrożone	3 052 341,41
2	Rolnicy indywidualni	4 305 936,07
	należności normalne	2 444 549,80
	należności pod obserwacją	1 496 289,80
	należności zagrożone	365 096,47

3	Przedsiębiorcy indywidualni	2 644 227,65
	należności normalne	1 299 642,07
	należności pod obserwacją	611 510,04
	należności zagrożone	733 075,54
4	Osoby prywatne	68 568 417,36
	należności normalne	63 019 739,37
	należności pod obserwacją	2 874 214,60
	należności zagrożone	2 674 463,39
5	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	0,00
	należności normalne	0,00
	należności pod obserwacją	0,00
	należności zagrożone	0,00
Razem należności od sektora niefinansowego		88 785 010,79

- 3) strukturę należności od sektora budżetowego w rozbiu na kategorie należności, którą według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość netto (w zł)
1	należności normalne	980 623,11
2	należności pod obserwacją	0,00
3	należności zagrożone	0,00
Razem należności od sektora budżetowego		980 623,11

- 4) strukturę pozycji pozabilansowych, którą według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku prezentuje poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
I. Zobowiązania udzielone	7 071 997,11
1. Zobowiązania udzielone na rzecz podmiotów finansowych	0,00
a) zobowiązania dotyczące finansowania	0,00
b) zobowiązania gwarancyjne	0,00
2. Zobowiązania udzielone na rzecz podmiotów niefinansowych	7 071 997,11
a) zobowiązania dotyczące finansowania	6 363 440,36
b) zobowiązania gwarancyjne	708 556,75
3. Zobowiązania udzielone na rzecz budżetu	0,00
II. Zobowiązania otrzymane	0,00
1. Zobowiązania otrzymane od podmiotów finansowych	0,00
a) zobowiązania dotyczące finansowania	0,00
b) zobowiązania gwarancyjne	0,00
2. Zobowiązania otrzymane od podmiotów niefinansowych	0,00
a) zobowiązania dotyczące finansowania	0,00
b) zobowiązania gwarancyjne	0,00
3. Zobowiązania otrzymane od budżetu	0,00

- 5) papiery wartościowe, które według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość netto (w zł)
1	Dłużne papiery wartościowe	75 951 707,43
2	Certyfikaty inwestycyjne	456 847,28
Razem papiery wartościowe		76 408 554,71

7. Bank w ramach prowadzonej działalności kredytowej finansuje różne branże. Strukturę zaangażowania Banku w poszczególne sektory gospodarki, w wartości bilansowej netto powiększonej o zobowiązania pozabilansowe, według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku przedstawia poniższa tabela:

Sektor gospodarki	Limit do funduszy	XII. 2023 (w zł)	Wykorzystanie limitu
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	150%	3 414 137,50	19,35%
Budownictwo	100%	3 891 623,36	33,09%
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	3%	117 351,05	33,26%
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	50%	46 646,06	0,79%
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	50%	57 247,55	0,97%
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	3%	0,00	0,00%
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3%	0,00	0,00%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	40%	3 034 757,69	64,51%
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	10%	408 749,65	34,75%
Górnictwo i wydobywanie	30%	1 346 503,98	38,16%
Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	150%	5 141 832,11	29,15%
Informacja i komunikacja	3%	0,00	0,00%
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	5%	28 735,06	4,89%
Pozostała działalność usługowa	3%	27 119,86	7,69%
Przetwórstwo przemysłowe	150%	1 771 692,22	10,04%
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	150%	4 289 769,38	24,32%
Transport i gospodarka magazynowa	20%	536 869,86	22,82%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	5%	0,00	0,00%
Razem koncentracja branżowa:		24 113 035,33	

Podstawą zakwalifikowania ekspozycji kredytowej do danej branży wg Polskiej Klasyfikacji Działalności z wyłączeniem ekspozycji kredytowych osób fizycznych oraz jednostek samorządów terytorialnych jest rodzaj przeważającej działalności kredytobiorcy, wymieniony w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej (REGON).

8. Bank podejmując decyzje o zaangażowaniu kredytowym dąży do uzyskania pełnego zabezpieczenia o jak najwyższej jakości przez cały okres kredytowania. Jakość zabezpieczenia oceniana jest według jego płynności, aktualnej wartości rynkowej, wpływu na poziom tworzonych rezerw celowych. Zabezpieczenie wierzycelności ma na celu zapewnienie zwrotu należności Banku, w szczególności z tytułu udzielonego kredytu wraz z odsetkami, prowizjami i innymi kosztami.
9. Zabezpieczenia dobierane są adekwatnie do wyniku oceny sytuacji ekonomicznej klienta oraz charakteru i okresu trwania transakcji. Skuteczność przyjętych zabezpieczeń podlega regularnemu monitorowaniu pod kątem ekonomicznym i prawnym.
10. Zestawienie głównych zabezpieczeń stosowanych przez Bank, w wartości bilansowej netto wraz z pozycjami pozabilansowymi, według stanu na 31 grudnia 2023 roku prezentuje poniższa tabela:

Rodzaj zabezpieczenia	Limit do funduszy	XII. 2023 (w zł)	Wykorzystanie limitu
Hipoteka na nieruchomości mieszkalnej	700%	55 967 245,10	67,98%
Hipoteka na nieruchomości komercyjnej i pozostałej	250%	13 959 491,99	47,48%
Zastaw rejestrowy	20%	408 360,68	17,36%
Gwarancja	50%	1 165 752,14	19,82%
Cesja praw z umów ubezpieczenia	100%	6 024 383,74	51,22%
Weksel własny	300%	15 908 103,97	45,09%
Poręczenie wg prawa cywilnego oraz przystąpienie do długu	1%	3 782,27	3,22%
Pozostałe formy zabezpieczeń (pełnomocnictwo do rachunku)	1%	3 027,46	2,57%
Przewłaszczenie rzeczy ruchomych	1%	0,00	0,00%
Inne formy zabezpieczeń prawnych	1%	0,00	0,00%
Blokada środków pieniężnych	X	0,00	0,00%
Razem koncentracja przyjętych form zabezpieczeń:		93 440 147,35	

11. Bank analizuje stopień zaangażowania w konkretne oferowane produkty. Strukturę koncentracji zaangażowań w jednorodny instrument finansowy, w wartości bilansowej netto wraz z pozycjami pozabilansowymi, według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku przedstawia tabela poniżej:

Rodzaj produktu	Limit do funduszy własnych	XII. 2023 (w zł)	Wykorzystanie limitu
Kredyt w rachunku karty kredytowej	1%	28 757,75	24,45%
Kredyty inwestycyjne	350%	13 390 381,93	32,53%
Kredyt na cele konsumpcyjne	250%	24 967 262,58	84,92%
Kredyt na nieruchomości mieszkaniowe	500%	42 235 318,44	71,82%
Kredyty obrotowe	150%	3 258 145,88	18,47%
Kredyty w rachunku bieżącym	150%	3 002 570,34	17,02%
Limity w ROR	5%	99 572,46	16,93%
Udzielone zobowiązania pozabilansowe	150%	6 471 840,04	36,69%
Razem koncentracja produktowa:		93 453 849,42	

12. Pozycje przeterminowane rozumiane są jako należności z niespłaconą kwotą odsetek lub rat kapitałowych w ustalonych w umowie terminach. Ekspozycje kredytowe uznaje się za przeterminowane, jeżeli przeterminowanie przekracza 90 dni.
13. Należności z rozpoznaną utratą wartości to ekspozycje kredytowe zakwalifikowane do grupy zagrożone. Zgodnie z kryteriami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków ekspozycjami zagrożonymi są należności: poniżej standardu, wątpliwe i stracone.
14. Przy ustalaniu ryzyka bankowego obciążającego ekspozycje kredytowe stosuje się:
- kryterium terminowości spłaty kapitału lub odsetek w odniesieniu do:
    - ekspozycji kredytowych wobec Skarbu Państwa,
    - ekspozycji kredytowych wobec osób fizycznych, udzielonych na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą lub prowadzeniem gospodarstwa rolnego,
  - w odniesieniu do pozostałych ekspozycji kredytowych – dwa niezależne od siebie kryteria:
    - terminowość spłaty kapitału lub odsetek;
    - sytuację ekonomiczno-finansową dłużnika.
15. Podstawą do utworzenia rezerwy celowej jest prawidłowo dokonana ocena ryzyka, klasyfikacja ekspozycji kredytowej oraz ustalenie wartości zabezpieczeń pomniejszających podstawę tworzenia rezerwy.
16. Rezerwy celowe na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi wynikającymi z pożyczek i kredytów detalicznych zaklasyfikowanych do kategorii normalne tworzone są w wysokości odpowiadającej co najmniej wymaganemu poziomowi rezerw, stanowiącego 1,5% podstawy tworzenia rezerw celowych, natomiast dla zaliczonych do klasy ryzyka stracone tworzone są w wysokości 100% podstawy tworzenia rezerw celowych.
17. Rezerwy celowe na ryzyko związane z pozostałymi ekspozycjami kredytowymi zaklasyfikowanymi do kategorii pod obserwacją, poniżej standardu, wątpliwe i stracone tworzone są na podstawie indywidualnej oceny ryzyka obciążającego daną ekspozycję, jednak w wysokości co najmniej wymaganego poziomu rezerw, stanowiącego w relacji do podstawy tworzenia rezerw celowych:
- 1,5% - w przypadku kategorii pod obserwacją,
  - 20% - w przypadku kategorii poniżej standardu,
  - 50% - w przypadku kategorii wątpliwe,
  - 100% - w przypadku kategorii stracone.
18. W 2023 roku rezerwy celowe i odpisy aktualizujące tworzone były, aktualizowane co do wysokości oraz rozwiązywane:
- z uwzględnieniem kryterium terminowości – najpóźniej w ostatnim dniu każdego miesiąca,
  - z uwzględnieniem kryterium sytuacji ekonomiczno-finansowej – najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca kończącego kwartał kalendarzowy, w którym dokonano przeglądu i klasyfikacji ekspozycji kredytowych i zabezpieczeń.

19. Stan rezerw celowych i odpisów aktualizujących (ogółem i w podziale) na dzień 31 grudnia 2023 roku przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie (Rezerwy/odpisy aktualizujące)	Wartość rezerw (w zł)	Wartość odpisów aktualizujących (w zł)
Na ekspozycje kredytowe w sytuacji normalnej	253 226,76	306,22
związane z kredytami konsumenckimi	251 711,39	302,25
związane z kredytami ROR	1 515,37	3,97
Na ekspozycje kredytowe w sytuacji pod obserwacją	41 086,31	363,23
Na ekspozycje kredytowe w sytuacji zagrożonej	2 619 316,44	2 042 518,41
na ekspozycje kredytowe w sytuacji poniżej standardu	91 258,88	2 128,58
na ekspozycje kredytowe w sytuacji wątpliwej	16 647,77	157,32
na ekspozycje kredytowe w sytuacji straconej	2 511 409,79	2 040 232,51
Razem rezerwy/odpisy aktualizujące	2 913 629,51	2 043 187,86
Razem	4 956 817,37	

20. Bank w ramach ryzyka kredytowego zobowiązany jest do przestrzegania limitów wynikających z ustawy Prawo bankowe z uwzględnieniem zapisów Rozporządzenia UE oraz limitów wewnętrznych:

- 1) zaangażowanie wobec jednego kredytobiorcy, w tym podmiotu niefinansowego powiązanego z Bankiem lub inną instytucją kredytową lub grupy powiązanej kapitałowo lub organizacyjnie – max 25% kapitału Tier I (limit nadzorczy);
- 2) zaangażowanie wobec jednego kredytobiorcy, w tym podmiotu niefinansowego powiązanego z Bankiem lub inną instytucją kredytową lub grupy powiązanej kapitałowo lub organizacyjnie – max 22% kapitału Tier I (limit wewnętrzny-krytyczny);
- 3) zaangażowanie wobec innego banku krajowego, instytucji kredytowej, banku zagranicznego lub grupy podmiotów powiązanych organizacyjnie lub kapitałowo, składających się co najmniej z jednego banku, z wyłączeniem zaangażowań w Banku Zrzeszającym – max 20% kapitału Tier I;
- 4) suma kredytów i innych zobowiązań udzielonych na podstawie art. 79a ustawy Prawo bankowe – max 25% kapitału podstawowego Tier I;
- 5) suma ekspozycji kredytowych wobec pojedynczych klientów lub grup powiązanych klientów w stosunku do których zaangażowanie jest równe lub przekracza 10% kapitału Tier I – max 320% kapitału własnego Banku.

W ciągu roku odnotowano przekroczenia limitu wewnętrznego (krytycznego), tj. max 22% kapitału Tier I oraz limitu nadzorczego, tj. max 25% kapitału Tier I dotyczącego zaangażowania Banku wobec pojedynczego klienta lub grupy powiązanych klientów. Pozostałe limity ograniczające ryzyko kredytowe znajdowały się w wartościach granicznych.

B. Zarządzanie ryzykiem walutowym

1. Ryzyko walutowe to ryzyko niekorzystnych zmian kursów walut obcych w stosunku do PLN prowadzących do powstania strat w przypadku otwartych pozycji w walutach obcych. Zmienność kursów walut związana jest z czynnikami całkowicie niezależnymi od Banku.
2. Zarządzanie ryzykiem walutowym polega między innymi na zawieraniu transakcji o takiej strukturze oraz warunkach, które w najbardziej efektywny sposób zabezpieczają Bank przed potencjalnymi stratami z tytułu zmian kursów walut, minimalizując związane z nim ryzyko.
3. Strategią Banku jest prowadzenie konserwatywnej polityki w zakresie ryzyka walutowego, tzn. kształtowanie pozycji w granicach niewiążących się z koniecznością utrzymywania wymogu kapitałowego, zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 UE. Należy podkreślić, że takie podejście nie ogranicza w żaden sposób rozwoju wolumenu transakcji walutowych oferowanych klientom Banku.
4. Do celów strategicznych w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym należy zapewnienie zrównoważonego rozwoju skali prowadzonej działalności walutowej, zwiększenie bezpieczeństwa przeprowadzanych transakcji walutowych oraz optymalizowanie zależności między akceptowalnym poziomem narażenia Banku na ryzyko walutowe a wynikiem osiąganym z tej działalności.

5. Działalność walutowa Banku rozwijana jest do poziomu niewymagającego zabezpieczenia funduszami własnymi. Poziom ryzyka walutowego w działalności Banku jest ograniczony poprzez limit maksymalnej całkowitej pozycji walutowej Banku w wysokości nie przekraczającej 2% funduszy własnych oraz limity indywidualne dla pozycji w poszczególnych walutach.
6. Pomiar ryzyka walutowego dokonywany jest zgodnie z wewnętrznymi procedurami, m. in. *Instrukcją zarządzania ryzykiem walutowym*. Do wyliczenia ryzyka walutowego wyznaczane są pozycje walutowe dla poszczególnych walut oraz pozycja całkowita dla wszystkich walut łącznie, po przeliczeniu ich na PLN po kursie średnim NBP.
7. Całkowita pozycja walutowa Banku na dzień 31 grudnia 2023 roku wyniosła 162 838,89 zł, co stanowiło 1,38% funduszy własnych. Oznacza brak przesłanki do tworzenia regulacyjnego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka walutowego (relacja poniżej 2%).
8. Wskaźnik zmiany kursów walutowych o 30% w relacji do funduszy własnych na dzień 31 grudnia 2023 roku wyniósł 0,31%, jest jednym ze wskaźników stosowanych w procesie badania i oceny nadzorczej (BION) z zakresu ryzyka walutowego.

C. Zarządzanie ryzykiem operacyjnym i ryzykiem braku zgodności

1. Ryzyko operacyjne to ryzyko poniesienia strat powstałych w wyniku niewłaściwych lub wadliwie przebiegających procesów wewnętrznych, działań ludzi, funkcjonowania systemów, strat wynikających z przyczyn zewnętrznych.
2. Ryzyko braku zgodności to ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych w procesach funkcjonujących w Banku. Może prowadzić do sankcji karnych lub administracyjnych, materialnych strat finansowych w postaci kar, odszkodowań, odsetek karnych, pogorszenia reputacji, obniżenia wartości marki czy zmniejszenia możliwości rozwoju.
3. W Banku wszystkie zdarzenia ryzyka operacyjnego i ryzyka braku zgodności ewidencjonowane są w rejestrze zdarzeń wewnętrznych ryzyka operacyjnego, którego zasady funkcjonowania określono w *Instrukcji zarządzania ryzykiem operacyjnym*.
4. Do celów strategicznych w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym należy:
  - 1) ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat z tytułu zdarzeń ryzyka poprzez wdrożenie skutecznego i adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka procesu zarządzania ryzykiem, a także systemu monitorowania ryzyka i kontroli wewnętrznej,
  - 2) utrzymanie narażenia Banku na ryzyko operacyjne na akceptowalnym przez Zarząd i Radę Nadzorczą bezpiecznym dla działania i rozwoju Banku poziomie,
  - 3) osiągnięcie optymalnych w warunkach funkcjonowania Banku standardów zarządzania ryzykiem operacyjnym,
  - 4) utrzymanie bezpieczeństwa Banku i jego zasobów na akceptowalnym poziomie,
  - 5) w zakresie ryzyka systemów informatycznych zapewnienie bezpieczeństwa oraz systematyczne dostosowywanie systemów do wymogów prawa, wprowadzanie programów służących bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych.
5. Bank dąży do minimalizacji strat. Cel ten realizowany jest poprzez zarządzanie ryzykiem, obejmując podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):
  - 1) określenie podstawowych procesów niezbędnych do zarządzania ryzykiem operacyjnym,
  - 2) prowadzenie i analiza rejestru incydentów i strat z tytułu ryzyka operacyjnego i ryzyka braku zgodności,
  - 3) opracowanie ogólnych zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym zasady identyfikacji, oceny, monitorowania, zabezpieczania i transferu ryzyka operacyjnego,
  - 4) zarządzanie kadrami,
  - 5) określenie docelowego profilu ryzyka operacyjnego, uwzględniającego skalę i profil ryzyka operacyjnego obciążającego Bank,
  - 6) zdefiniowanie tolerancji/apetytu Banku na ryzyko operacyjne,
  - 7) przyjęcie założeń dla systemu kontroli wewnętrznej w zakresie ryzyka operacyjnego oraz ryzyka braku zgodności.

6. Bank określa profil ryzyka za pomocą wielkości i rodzaju rejestrowanych zdarzeń, kluczowych wskaźników ryzyka oraz wielkości strat w stosunku do funduszy własnych.
7. W ramach ryzyka operacyjnego Bank dokonuje analizy zarządzania obszarami technologii informatycznej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego.
8. Zasady wyceny kosztów finansowych i niefinansowych zawarte są w *Instrukcji zarządzania ryzykiem operacyjnym* oraz *Instrukcji zarządzania ryzykiem braku zgodności*. Na podstawie powyższych regulacji komórka odpowiedzialna za prowadzenie rejestru zdarzeń wewnętrznych ryzyka operacyjnego ma za zadanie oszacowanie kosztów zdarzeń, sporządzenie mapy ryzyka oraz raportowanie o wysokości poniesionych strat, podjętych działaniach itp. do Zarządu i Rady Nadzorczej Banku w ramach systemu informacji zarządczej.
9. Bank rejestruje wszystkie zdarzenia ryzyka operacyjnego i ryzyka braku zgodności, które przyniosły rzeczywiste lub potencjalne straty, bez względu na wysokość straty i częstotliwość występowania.
10. W 2023 roku incydentów z tytułu ryzyka operacyjnego było ogółem 61, w tym 0 zdarzeń, których strata niefinansowa przekraczała 48 godzin, tj. czas braku dostępu do usług bankowych i 0 zdarzeń, których strata finansowa przewyższała wartość 300,00 zł.
11. Na dzień 31 grudnia 2023 roku straty finansowe ryzyka operacyjnego:
  - a) w ujęciu brutto wyniosły 845,50 zł, z czego kwota 0,00 zł to strata zdarzenia, którego wartość progowa przekroczyła 300,00 zł,
  - b) w ujęciu netto, po uwzględnieniu kwoty odzysku w wysokości 845,50 zł, faktyczne koszty zdarzeń wyniosły 0,00 zł.
12. Straty niefinansowe razem to 85.10 godzin braku dostępu do usług bankowych.
13. W 2023 roku nie odnotowano kosztów zdarzeń z tytułu ryzyka braku zgodności.
14. W ramach Filaru I metodą wskaźnika bazowego wyliczany jest wymóg kapitałowy z tytułu tego ryzyka (art. 315-316 Rozporządzenia UE), który na koniec roku zyskał poziom 1 667 380,11 zł.
15. Bank w poszczególnych kwartałach 2023 roku przedstawiał straty zdarzeń operacyjnych wraz z przeprowadzonym testem warunków skrajnych oraz wykorzystanie wyznaczonego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka operacyjnego i ryzyka braku zgodności:

Wyszczególnienie	I kwartał 2023	II kwartał 2023	III kwartał 2023	IV kwartał 2023
Wymóg kapitałowy na ryzyko	1 297 109,91	1 297 109,91	1 297 109,91	1 667 380,11
Straty Banku	250,00	450,00	450,00	845,50
Wpływ strat na wykorzystanie wymogu (limit 20%)	0,02%	0,03%	0,03%	0,05%
Dwukrotny wzrost strat	500,00	900,00	900,00	1 691,00
Wpływ wzrostu strat na wykorzystanie wymogu	0,04%	0,07%	0,07%	0,10%

16. Kapitał regulacyjny w pełni pokrywał straty finansowe z tytułu ryzyka operacyjnego, jak i ich szokowy wzrost.
17. Bank w ramach analizy ryzyka operacyjnego sporządza zestawienie strat brutto w układzie tzw. macierzy bazylejskiej ryzyka operacyjnego, tj. kombinacji linii biznesowych (3) i rodzajów zdarzeń (7):

MACIERZ BAZYLEJSKA RYZYKA OPERACYJNEGO (ujęcie ilościowo-kwotowe w 2023 roku)							
Lp.	Rodzaj zdarzenia	Bankowość komercyjna		Bankowość detaliczna		Płatności i rozliczenia	
		ilość	zł	ilość	zł	ilość	zł
1.	Oszustwo wewnętrzne	-	-	-	-	-	-
2.	Oszustwo zewnętrzne	-	-	-	-	-	-
3.	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	-	-	-	-	-	-
4.	Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności	-	-	2	-	-	-

5.	Szkody w rzeczowych aktywach trwałych	-	-	-	-	-	-
6.	Zakłócenia działalności gospodarczej i awarie systemu	-	-	2	-	5	-
7.	Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami	-	-	52	845,50	-	-

18. W 2023 roku Bank największe straty z tytułu ryzyka operacyjnego zarówno w ujęciu kwotowym, jak i ilościowym ponosił w ramach linii „Bankowość detaliczna”.
19. Zdarzenia ryzyka operacyjnego nie spowodowały sytuacji, która mogłaby wpłynąć na działalność Banku, nie stworzyły zagrożenia dla ciągłości działania i nie wystąpiły incydenty związane z naruszeniem bezpieczeństwa informacji.

D. Zarządzanie ryzykiem płynności

1. Ryzyko płynności to ryzyko poniesienia dodatkowych kosztów lub konieczność sprzedaży aktywów po niekorzystnej cenie, w przypadku niemożności terminowego wywiązania się przez Bank z bieżących i przyszłych zobowiązań. Problemy z utrzymaniem bieżącej płynności mogą prowadzić do trwałej utraty zaufania do Banku wśród jego klientów.
2. Do celów strategicznych w zakresie zarządzania ryzykiem płynności należy:
  - 1) utrzymanie płynności bieżącej Banku oraz zarządzanie płynnością śróddzienną, krótko-średnio- i długoterminową,
  - 2) podejmowanie działań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa działania Banku, w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych poprzez kształtowanie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów przy uwzględnieniu pożądanej rentowności działania,
  - 3) podejmowanie działań mających na celu zapewnienie alternatywnych źródeł finansowania działalności w sytuacjach kryzysowych,
  - 4) podejmowanie działań w celu utrzymania stabilnej bazy depozytowej,
  - 5) utrzymanie nadzorczych miar płynności,
  - 6) utrzymanie wskaźnika LCR i NSFR,
  - 7) optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.
3. Realizacja strategii zarządzania płynnością następuje poprzez równoczesne zarządzanie aktywami i pasywami oraz pozycjami pozabilansowymi Banku.
4. Zarządzanie płynnością złotową i walutową ma charakter skonsolidowany zarówno w odniesieniu do pozycji bilansowych, jak i pozabilansowych we wszystkich horyzontach czasowych. Bank, zatem kształtuje bazę depozytów z uwzględnieniem zasady zachowania właściwej relacji pomiędzy terminami wymagalności depozytów a długością udzielanych kredytów oraz sytuacji rynkowej.
5. W Banku nie został powołany komitet ds. zarządzania ryzykiem płynności. W procesie identyfikacji, pomiaru i oceny ryzyka płynności uczestniczą:
  - 1) Rada Nadzorcza – w zakresie zatwierdzenia strategii i polityki zarządzania ryzykiem płynności oraz maksymalnego poziomu ryzyka (apetyt na ryzyko), nadzoruje ich przestrzeganie i ocenia skuteczność procesu zarządzania ryzykiem;
  - 2) Zarząd – w zakresie wprowadzenia efektywnych mechanizmów zarządzania ryzykiem płynności, podejmuje działania, których celem jest utrzymanie ryzyka na poziomie akceptowalnym przez Radę Nadzorczą;
  - 3) Prezes Zarządu – w zakresie bezpośredniego nadzoru nad realizacją procesu zarządzania ryzykiem płynności w skali całego Banku, nadzoruje kontrolę i monitoring ryzyka oraz system informacji zarządczej;
  - 4) Członek Zarządu – w zakresie nadzoru nad bieżącym zarządzaniem ryzykiem płynności;
  - 5) Zespół Analiz Ryzyka Bankowego – w zakresie pomiaru i oceny ryzyka, w tym analizy, oceny płynności krótko- średnio- i długoterminowej, dokonywanie pomiaru i oceny stabilności źródeł finansowania, oceny wpływu wybranych wskaźników ekonomicznych na ryzyko, monitorowanie przestrzegania limitów;
  - 6) Zespół Finansowo-Księgowy – w zakresie identyfikacji ryzyka, w tym rozpoznawania zapotrzebowania Banku na środki płynne, pomiaru nadzorczych miar płynności, a także dokonywania czynności związanych z zarządzaniem płynnością Banku.

6. W ramach systemu zarządzania ryzykiem płynności Bank prowadzi monitoring i pomiar płynności finansowej zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie regulacjami i z uwzględnieniem specyfiki działalności poprzez:
- 1) codzienną analizę wpływów i wypływów środków z rachunku bieżącego, umożliwiającą efektywne wykorzystanie dostępnych środków,
  - 2) codzienne monitorowanie poziomu aktywów płynnych,
  - 3) analizę luki płynności w okresach miesięcznych, z uwzględnieniem wskaźników płynności w wybranych terminach zapadalności/wymagalności,
  - 4) wyznaczenie i monitorowanie wykorzystania limitów finansowania portfela kredytowego, wyznaczanie osadu we wkładach,
  - 5) kontrolę przestrzegania limitów stanów gotówki w kasach Banku,
  - 6) analizę stopnia zrywalności i odnawialności depozytów terminowych,
  - 7) analizę wskaźników określających stabilność bazy depozytowej, zabezpieczenie płynności, finansowanie aktywów,
  - 8) analizę wyników testów warunków skrajnych,
  - 9) analizę źródeł ryzyka płynności.
7. Kwota aktywów płynnych w wartości bilansowej w ostatnim dniu grudnia 2023 roku wyniosła 105 126 378,14 zł.
8. Bank każdego dnia roboczego bada i przestrzega nadzorczych miar płynności, które na dzień 31 grudnia 2023 roku przedstawiały się następująco:

M1- luka płynności krótkoterminowej	68 968 155,01	min 0,00
M2- współczynnik płynności krótkoterminowej	2,91	min 1,00
M3- współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi	1,45	min 1,00
M4- współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	1,77	min 1,00

9. Wartości luki skumulowanej na koniec grudnia 2023 roku wyniosły:

Termin realizacji	Należności	Zobowiązania	Luka	Luka skumulowana	Wskaźnik luki skumulowanej
Od 1 dnia do 1 m-ca	118 534 129,03	39 442 098,24	74 912 602,71	74 912 602,71	2,72
Od 1 do 3 m-cy	3 266 635,35	6 405 664,61	-3 790 563,15	71 122 039,56	2,40
Od 3 do 6 m-cy	5 801 388,53	2 490 930,64	1 357 907,29	72 479 946,85	2,31
Od 6 m-cy do 1 roku	5 448 683,67	3 692 356,43	1 467 842,70	73 947 789,55	2,25

10. Depozyty stabilne ogółem (z wyłączeniem depozytów wyróżnionych) skalkulowane w dniu 31 grudnia 2023 roku wyniosły 153 906 688,66 zł, natomiast osad ogółem osiągnął poziom 83,85%.
11. Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez odpowiednie kształtowanie struktury posiadanych aktywów i pasywów oraz stosowanie systemu limitów obejmujących następujące wskaźniki:
- 1) płynności,
  - 2) zabezpieczenia płynności,
  - 3) stabilności bazy depozytowej,
  - 4) finansowania aktywów,
  - 5) finansowania aktywów długoterminowych.

Wskaźniki powyższe kształtowały się w 2023 roku na bezpiecznych poziomach zapewniających utrzymanie płynności finansowej Banku, przekroczeń limitów nie odnotowano.

12. W ostatnim dniu grudnia 2023 roku wskaźniki płynności osiągnęły wartość:

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość	Limit
WSKAŹNIKI ZABEZPIECZENIA PŁYNNOŚCI			
1.	Wskaźnik płynności bieżącej: Aktywa płynne / Szacowany poziom depozytów niestabilnych	394,70%	min 100%
2.	Wskaźnik pozycji pozabilansowych I: Zobowiązania pozabilansowe udzielone / Obligo kredytowe - nominal	7,88%	max 20%

3.	Wskaźnik pozycji pozabilansowych II: Zobowiązania pozabilansowe udzielone / Portfel kredytowy netto	7,44%	max 25%
4.	Wskaźnik pozycji pozabilansowych III: Zobowiązania pozabilansowe udzielone / Suma bilansowa	3,16%	max 15%
WSKAŹNIKI STABILNOŚCI BAZY DEPOZYTOWEJ			
1.	Wskaźnik stabilności depozytów I: Suma osadów we wkładach dla depozytów podmiotów niefinansowych / Suma depozytów	85,41%	min 45%
2.	Wskaźnik stabilności depozytów II: Suma osadów we wkładach dla depozytów podmiotów niefinansowych / Aktywa płynne	149,11%	min 100%
3.	Wskaźnik stabilności depozytów III: Suma osadów we wkładach dla depozytów podmiotów niefinansowych z wyłączeniem depozytów wyróżnionych / Suma depozytów sektora niefinansowego i budżetowego	83,85%	min 50%
4.	Wskaźnik stabilności depozytów IV: Suma osadów we wkładach dla depozytów podmiotów niefinansowych z wyłączeniem depozytów wyróżnionych / Aktywa płynne	146,40%	min 100%
5.	Udział dużych depozytów podmiotów niefinansowych i budżetowych w depozytach sektora niefinansowego i budżetowego	7,93%	max 20%
WSKAŹNIKI FINANSOWANIA AKTYWÓW			
1.	Wskaźnik finansowania działalności banku depozytami sektora niefinansowego i budżetowego (Suma depozytów sektora niefinansowego i budżetowego / Suma bilansowa)	89,56%	min 70%
2.	Wskaźnik płynności aktywów (wyznaczany zgodnie z Umową Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS)	53,74%	min 7,5%
WSKAŹNIK FINANSOWANIA AKTYWÓW DŁUGOTERMINOWYCH			
1.	Kredyty i pożyczki o terminie pierwotnym powyżej 10 lat (wartość nominalna) / suma osadów we wkładach dla depozytów podmiotów niefinansowych	36,02%	max 55%

13. Bank posiada awaryjne plany pozyskiwania środków na wypadek przejściowej utraty płynności oraz scenariusze działań na wypadek wystąpienia określonych rodzajów zagrożeń lub sytuacji kryzysowych skutkujących zachwianiem płynności. W 2023 roku nie wystąpiły czynniki warunkujące wykorzystanie planów czy scenariuszy na wypadek utraty płynności.
14. Zgodnie z zapisami pakietu CRDIV/CRR Bank wyznacza wskaźnik płynności krótkoterminowej (LCR) oraz wskaźnik pokrycia aktywów wymagających stabilnego finansowania pasywami stabilnymi (NSFR). Na dzień 31 grudnia 2023 roku wskaźnik LCR wyniósł 564,56% i ukształtował się powyżej wyznaczonego limitu min 100%, natomiast wskaźnik NSFR wyniósł 212,65% i aktualnie nie jest regulacyjnie limitowany.
15. Celem Banku jest wydłużenie średniego terminu wymagalności przyjmowanych depozytów tak, aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym. Bank dąży do takiego konstruowania produktów depozytowych, aby było to optymalne pod kątem ryzyka płynności. Zarządzanie bazą depozytową poprzez przyjęte limity koncentracji zakłada ograniczenia w zakresie uzależnienia od poszczególnych źródeł finansowania.
16. Bank może regulować swoją płynność poprzez wykorzystanie szeregu instrumentów oferowanych przez Bank Zrzeszający, a głównie wykorzystując rachunki bieżące i lokaty terminowe, które charakteryzują się wysoką płynnością. Bank posiada limit zaangażowania w Banku przez Bank Zrzeszający, który na koniec 2023 roku wynosił 11 817,00 tys. zł.

E. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym

1. Ryzyko stopy procentowej to ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Banku (głównie wyniku z tytułu odsetek) oraz posiadanych kapitałów (funduszy własnych) na niekorzystny wpływ zmian niezależnych od Banku rynkowych stóp procentowych.
2. Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym związane jest z:
  - 1) ryzykiem przeszacowania, czyli ryzyko niedopasowania terminów zmiany oprocentowania aktywów, pasywów oraz pozycji pozabilansowych,

- 2) ryzykiem bazowym, czyli ryzyko zmian w relacjach między krzywymi dochodowości, które wpływają na ustalenie oprocentowania instrumentów znajdujących się w portfelu Banku i powodują zmiany relacji pomiędzy oprocentowaniem tych instrumentów,
  - 3) ryzykiem opcji klienta, czyli ryzyko opcji związanych z oprocentowaniem, zawartych w produktach bankowych, np. opcja wcześniejszej spłaty, opcja zerwania depozytu.
3. Do celów strategicznych w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej należy:
- 1) utrzymanie wyniku odsetkowego w granicach niezagrażających realizacji planu ekonomiczno-finansowego i adekwatności kapitałowej Banku,
  - 2) utrzymanie profilu ryzyka stopy procentowej na poziomie nie wyższym niż akceptowany,
  - 3) maksymalizacja marży odsetkowej w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych,
  - 4) prowadzenie działań mających na celu zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej w ramach zarządzania aktywami i pasywami Banku.
4. Poziom aktywów i pasywów odsetkowych generujących ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku przedstawiał się następująco:

Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2023	
	Wartość składowych	Wartość wskaźnika
UDZIAŁ AKTYWÓW OPROCENTOWANYCH W SUMIE BILANSOWEJ		
Aktywa odsetkowe	192 118 893,25	93,74%
Suma bilansowa	204 947 850,23	
UDZIAŁ PASYWÓW OPROCENTOWANYCH W SUMIE BILANSOWEJ		
Pasywa odsetkowe	185 375 834,35	90,45%
Suma bilansowa	204 947 850,23	
ŚREDNIE OPROCENTOWANIE AKTYWÓW		
Przychody odsetkowe (annualizowane)	14 449 044,94	8,11%
Średni stan aktywów odsetkowych	178 232 697,20	
ŚREDNIE OPROCENTOWANIE PASYWÓW		
Koszty odsetkowe (annualizowane)	2 382 847,42	1,37%
Średni stan pasywów odsetkowych	173 653 038,61	
ROZPIĘTOŚĆ ODSETKOWA		
Średnie oprocentowanie aktywów - średnie oprocentowanie pasywów	8,11%-1,37%	6,74%
MARŻA ODSETKOWA		
Wynik odsetkowy (annualizowany)	12 066 197,52	6,77%
Średni stan aktywów odsetkowych	178 232 697,20	

5. Marża odsetkowa na koniec grudnia 2023 roku wyniosła 6,77%.
6. Limity ograniczające poziom ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym na dzień 31 grudnia 2023 roku prezentowały się następująco:

Wyszczególnienie	Limit	Wartość	Udział
Limit na apetyt (tolerancję) na ryzyko stopy procentowej w relacji do funduszy własnych	34,00%	3 043 853,82	25,88%
Limit na zmianę wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania w relacji do funduszy własnych [+/-250 p.b.]	27,00%	2 819 454,50	23,97%
Limit na zmianę wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego w relacji do funduszy własnych [35 p.b.]	5,00%	224 399,32	1,91%
Poziom zobowiązań pozabilansowych z tytułu niewykorzystanych linii kredytowych (udział w aktywach oprocentowanych)	10,00%	6 363 440,36	3,31%
Limit dopuszczalny zmiany planowanego wyniku odsetkowego w relacji do funduszy własnych [-200 p.b.]	27,00%	2 883 924,92	24,52%
Udział kredytów spłaconych przed terminem w obliгу kredytowym	5,00%	224 890,63	0,25%
Udział depozytów zerwanych przed terminem w depozytach terminowych	5,00%	2 479 718,72	3,67%
Limit na marżę odsetkową	min 4,00%	-	6,77%

7. Bank mierzy poziom ryzyka stopy procentowej, biorąc pod uwagę ryzyko przeszacowania, ryzyko bazowe i ryzyko opcji klienta. Na dzień 31 grudnia 2023 roku łączna wartość ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym wyniosła 3 043 853,82 zł i stanowiła 25,88% funduszy własnych Banku.
8. W ramach zarządzania ryzykiem Bank cyklicznie przeprowadza testy warunków skrajnych polegające na oszacowaniu zmiany wyniku odsetkowego w wyniku nagłego wzrostu/spadku stóp procentowych o 250 punktów bazowych. Przeprowadzony na koniec grudnia 2023 roku test wykazał możliwość osiągnięcia dodatkowego wyniku odsetkowego w wysokości 321 089,51 zł dla wzrostu stóp lub zmniejszenie wyniku odsetkowego w kwocie 2 883 924,92 zł dla spadku stóp.
9. Bank zgodnie z zapisami Wytycznych w sprawie zarządzania ryzykiem stopy procentowej z tytułu działalności zaliczanej do portfela bankowego (EBA/GL/2018/02 z dnia 19 lipca 2018 roku) zobligowany jest do przeprowadzania łącznie ośmiu testów warunków skrajnych. Dwa testy w zakresie wpływu nagłego równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o +/-200 punktów bazowych na wartość ekonomiczną kapitału Banku. Sześć testów w zakresie wpływu zmian krzywej dochodowości dla poniższych scenariuszy:
  - 1) równoległy wzrost stóp procentowych,
  - 2) równoległy spadek stóp procentowych,
  - 3) gwałtowny szok (spadek stóp krótkoterminowych i wzrost stóp długoterminowych),
  - 4) umiarkowany szok (wzrost stóp krótkoterminowych i spadek stóp długoterminowych),
  - 5) wzrost szoku dla stóp krótkoterminowych,
  - 6) spadek szoku dla stóp krótkoterminowych.
10. Bank dąży do kształtowania struktury aktywów i pasywów oraz ich oprocentowania w taki sposób, by uzyskać optymalne efekty w zakresie poziomu wyniku odsetkowego wyznaczonego w planie ekonomiczno-finansowym, przy zakładanych zmianach stóp procentowych oraz w momencie realizacji nieoczekiwanej zmiany oprocentowania.

F. Zarządzanie ryzykiem wyniku finansowego

1. Ryzyko wyniku finansowego to ryzyko realizacji wyniku finansowego Banku poniżej wymagań wynikających z przyjętych celów strategicznych, głównie w obszarze zapewnienia odpowiedniego zasilenia kapitału.
2. Ryzyko wyniku finansowego jest rezultatem ryzyka prowadzonej działalności biznesowej i może wynikać ze zmian warunków makroekonomicznych oraz ich wpływu na ryzyko nieosiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych i strategicznych.
3. Podstawowym celem zarządzania ryzykiem wyniku finansowego jest kształtowanie struktury zarówno pasywów, jak i aktywów oraz przychodów i kosztów, w celu zapewnienia bezpieczeństwa funkcjonowania Banku, przy jednoczesnym osiągnięciu optymalnego wyniku finansowego.
4. Do celów strategicznych w zakresie zarządzania ryzykiem wyniku finansowego należą:
  - 1) zapewnienie ciągłego monitorowania sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku,
  - 2) zapewnienie generowania wyniku finansowego na poziomie zapewniającym stabilny wzrost funduszy własnych, adekwatny do wzrostu ponoszonego ryzyka dzięki efektywnemu zarządzaniu działalnością Banku, która ma decydujący wpływ na poziom osiągniętych wyników finansowych,
  - 3) optymalizacja realizowanego wyniku finansowego przy równoczesnym zachowaniu pełnego bezpieczeństwa funkcjonowania Banku,
  - 4) zapobieganie sytuacjom kryzysowym.
5. Poziom ryzyka wyniku finansowego obrazują podstawowe wskaźniki, takie jak:
  - 1) rentowność aktywów (ROA),
  - 2) rentowność funduszy własnych podstawowych (ROE),
  - 3) koszty/dochody (wskaźnik C/I).
6. Na dzień 31 grudnia 2023 roku istotne dane finansowe Banku przedstawiały się następująco:

1) suma bilansowa	–	204 947 850,23 zł,
2) wynik finansowy brutto	–	3 000 368,72 zł,

3) wynik finansowy netto	–	2 374 717,72 zł,
4) ROA netto	–	1,26 %,
5) ROE netto	–	23,84 %,
6) C/I	–	72,03 %.

7. Bank na koniec grudnia 2023 roku wygenerował wysoki wynik finansowy co wpłynęło na wzrost funduszy własnych, wzrost adekwatny do ponoszonego ryzyka w prowadzonej działalności.

G. Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

- Ryzyko kapitałowe to ryzyko wynikające z niedostosowania wielkości funduszy własnych do skali i złożoności działania oraz ewentualnej trudności Banku w pozyskaniu dodatkowego kapitału, w szczególności, gdy proces ten musi być przeprowadzony szybko lub w czasie niesprzyjających warunków rynkowych.
- Podstawowym celem strategicznym jest budowa odpowiedniego poziomu funduszy własnych, zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów, przy osiągnięciu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności.
- Cel powyższy jest realizowany poprzez zarządzanie adekwatnością kapitałową i obejmuje:
  - zwiększanie wielkości funduszy własnych,
  - zapewnienie odpowiedniego poziomu kapitałów: kapitał Tier I oraz kapitał Tier II,
  - kształtowanie odpowiedniej struktury bilansu Banku w celu utrzymania planowanego poziomu wymogów kapitałowych dostosowanych do wymagań Rozporządzenia UE,
  - poprawne zarządzanie ryzykiem bankowym.
- Bank wyznacza minimalne wymogi kapitałowe na ryzyka ujęte w Rozporządzeniu UE oraz wymogi dodatkowe na ryzyka uznane przez Bank za istotne wymienione w Dyrektywie CRD IV. Zasady tworzenia wymogów kapitałowych zawiera *Instrukcja oceny adekwatności kapitałowej*.
- W *Polityce kapitałowej* wyznaczono limity alokacji kapitału z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka dostosowane do skali, złożoności i poziomu ryzyka występującego w Banku.
- Bank w ramach adekwatności kapitału wewnętrznego podaje ocenie istotność ryzyka kapitałowego poprzez analizę wielkości posiadanych funduszy własnych w relacji do regulacyjnych wymogów wynikających z Rozporządzenia UE oraz do wymaganego poziomu wskaźnika dźwigni finansowej.

III. Fundusze własne

- Bank identyfikuje pozycje funduszy własnych na podstawie obowiązujących przepisów prawa, w szczególności Rozporządzenia CRR z późniejszymi zmianami i aktami wykonawczymi oraz ustawy Prawo bankowe.
- Bank przyjmuje strategię bezpiecznego funkcjonowania opartą na utrzymaniu rozmiarów działalności obciążonych ryzykiem na poziomie adekwatnym do posiadanych funduszy własnych.
- Bank zwiększa poziom funduszy własnych poprzez coroczne odpisy z zysku na fundusz zasobowy.
- Wartość funduszy własnych jest wyznacznikiem poziomu stabilności finansowej Banku, co przekłada się na stopień bezpieczeństwa prowadzonej działalności oraz zaufania klientów Banku.
- Fundusze własne stanowią źródło finansowania działalności Banku i tworzą także zabezpieczenie w przypadku poniesienia straty przez Bank.
- Fundusze własne stanowią sumę kapitału Tier I i kapitału Tier II, a na kapitał Tier I składa się suma kapitału podstawowego Tier I i kapitału dodatkowego Tier I.
- Na dzień 31 grudnia 2023 roku fundusze własne Banku składały się z następujących pozycji:
  - kapitał podstawowy Tier I:
    - fundusz udziałowy – część funduszu udziałowego zaliczona do kapitału podstawowego Tier I,
    - kapitał rezerwowy – suma funduszu zasobowego oraz funduszu rezerwowego,

- c) fundusz ogólnego ryzyka bankowego – tworzony zgodnie z art. 130 ust. 2 ustawy Prawo bankowe na nieidentyfikowane ryzyko w działalności bankowej,
- d) skumulowane inne całkowite dochody – fundusz z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych z uwzględnieniem odpisów aktualizujących wartość finansowych aktywów dostępnych do sprzedaży,

powyższe pozycje podlegają korektom z tytułu pomniejszeń:

- a) wartości niematerialne i prawne w wartości bilansowej;
- 2) **kapitał Tier II:**
- a) pożyczka podporządkowana udzielona przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, która kwalifikuje się do kapitału Tier II za zgodą KNF,
  - b) wyemitowane obligacje podporządkowane, zaliczane do kapitału Tier II za zgodą KNF.
8. Fundusze własne Banku według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku wyniosły 11 761 058,21 zł, ich struktura przedstawiała się następująco:

Rodzaj kapitału		Wartość
I	KAPITAŁ TIER I	10 123 639,45
1.1.	KAPITAŁ PODSTAWOWY TIER I (CET 1)	10 123 639,45
1.1.1.	Fundusz udziałowy zaliczany do kapitału podstawowego Tier I	325 600,00
1.1.2.	Kapitał rezerwowy	9 418 813,80
1.1.2.1	<i>Fundusz zasobowy</i>	9 298 729,63
1.1.2.2	<i>Fundusz rezerwowy</i>	120 084,17
1.1.3.	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	225 475,00
1.1.4.	Skumulowane inne całkowite dochody	231 692,48
1.1.4.1	<i>Fundusz z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych</i>	187 418,40
1.1.4.2	<i>Odpisy aktualizujące wartość finansowych aktywów dostępnych do sprzedaży</i>	44 274,08
1.1.5.	Pomniejszenia kapitału podstawowego Tier I:	77 941,83
1.1.5.1	<i>Wartości niematerialne i prawne</i>	77 484,98
1.1.5.2	<i>Korekta AVA</i>	456,85
1.2.	KAPITAŁ DODATKOWY TIER I (AT 1)	0,00
II	KAPITAŁ TIER II	1 637 418,76
2.1	Pożyczka podporządkowana kwalifikująca się jako kapitał Tier II	1 637 418,76
III	FUNDUSZE WŁASNE BANKU	11 761 058,21

9. Bank posiada fundusze własne zgodne z wymaganiami prawnymi oraz dostosowane do rozmiaru prowadzonej działalności. Poziom funduszy własnych spełnia wymogi kapitałowe określone w Rozporządzeniu UE oraz art. 128 ust. 1 ustawy Prawo bankowe.
10. Tabela poniżej przedstawia:

**PORÓWNANIE FUNDUSZY WŁASNYCH, WSPÓLCZYNNIKÓW KAPITAŁOWYCH
I WSKAŹNIKA DŹWIGNI FINANSOWEJ**

Wyszczególnienie		31.12.2023	31.12.2022
	Dostępne fundusze własne (kwoty)		
1	Kapitał podstawowy Tier I	10 123 639,45	9 592 649,42
2	Kapitał Tier I	10 123 639,45	9 592 649,42
3	Łączny kapitał	11 761 058,21	12 029 411,24
	Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem		
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	82 819 926,50	92 460 512,13
	Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	12,22%	10,37%
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	12,22%	10,37%
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	14,20%	13,01%
	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	n/d	n/d

EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	n/d	n/d
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	n/d	n/d
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,00%	8,00%
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
8	Bufor zabezpieczający	2,50%	2,50%
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	n/d	n/d
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	n/d	n/d
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	n/d	n/d
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	n/d	n/d
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	n/d	n/d
11	Wymóg połączonego bufora	2,50%	2,50%
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,50%	10,50%
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8 696 092,23	5 431 926,37
Wskaźnik dźwigni			
13	Miara ekspozycji całkowitej	207 644 958,37	195 080 411,79
14	Wskaźnik dźwigni (%)	4,88%	4,92%
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	n/d	n/d
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	n/d	n/d
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	-	-
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	n/d	n/d
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,00%	3,30%
Wskaźnik pokrycia wypływów netto			
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	82 240 581,39	60 028 526,73
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	17 397 439,29	15 645 928,81
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	2 830 256,41	3 013 993,84
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	14 567 182,88	12 631 934,97
17	Wskaźnik pokrycia wypływów netto (%)	564,56%	475,21%
Wskaźnik stabilnego finansowania netto			
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	179 886 180	166 531 236
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	84 592 231	89 390 042
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	212,65%	186,30%

IV. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka

1. Analiza i zarządzanie adekwatnością kapitałową, podobnie jak zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyka odbywa się zgodnie z regulacjami unijnymi i krajowymi o charakterze nadzorczym oraz regulacjami wewnętrznymi, m.in. *Strategią zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, Polityką kapitałową oraz Instrukcją oceny adekwatności kapitałowej*.
2. Działania podejmowane w ramach oceny adekwatności kapitałowej Banku mają na celu określenie stopnia dostosowania poziomu ponoszonego ryzyka do wartości posiadanych kapitałów własnych, będących podstawowym źródłem pokrycia ewentualnych strat.
3. Dążeniem procesu szacowania kapitału wewnętrznego jest ustalenie wielkości kapitału niezbędnego do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych rodzajów ryzyka, uznanych za istotne, występujących w działalności Banku.
4. Kapitał wewnętrzny wyliczany jest jako suma minimalnego wymogu kapitałowego oraz szacowanego przez Bank dodatkowego wewnętrznego wymogu kapitałowego.
5. Celem procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego jest zapewnienie utrzymania kapitału w wysokości dostosowanej do profilu ryzyka Banku. Dążąc do tego w procesie ICAAP realizowane są następujące działania:
  - 1) identyfikacja rodzajów ryzyka występujących w Banku,
  - 2) wyodrębnienie istotnych rodzajów ryzyka (badanie istotności ryzyka),
  - 3) pomiar i alokacja kapitału wewnętrznego na poszczególne rodzaje ryzyka,
  - 4) agregacja kapitału wewnętrznego,
  - 5) monitorowanie i raportowanie kapitałowe,
  - 6) zarządzanie adekwatnością kapitałową.
6. Kapitał wewnętrzny Banku szacowany jest w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego, sprecyzowaną szczegółowo w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 575/2013 z dnia 26.06.2013 roku w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.
7. Bank stosuje następujące zasady wyznaczania wymogów kapitałowych:
  - 1) w zakresie ryzyka kredytowego – metodę standardową wyliczania wymogów kapitałowych zgodnie z rozporządzeniem CRR, tj. zalicza ekspozycje kredytowe do jednej z 16 klas, którym przypisane są odpowiednie wagi ryzyka,
  - 2) w zakresie ryzyka operacyjnego – metodę wskaźnika bazowego, określoną w art. 315 - 316 rozporządzenia CRR, tj. wymóg kapitałowy jest równy 15% średniej z trzech lat, bieżącego oraz dwóch poprzedzających dany rok sumy wyników wyliczanych, jako sumę pozycji z rachunku zysków i strat Banku,
  - 3) w zakresie ryzyka walutowego – metodę podstawową zgodnie z zasadami określonymi w art. 351 rozporządzenia CRR, czyli wymóg kapitałowy stanowi 8% pozycji walutowej całkowitej, jeżeli przewyższa ona 2% funduszy własnych Banku lub stanowi 0, jeżeli nie przewyższa 2% funduszy własnych.
8. Pozostałe metody wyznaczania wymogów kapitałowych na pozostałe rodzaje ryzyka określone są w *Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej*.
9. Proces szacowania wysokości kapitału wewnętrznego niezbędnego do pokrycia wszystkich istotnych rodzajów ryzyka przebiega w następujących etapach:
  - 1) wyliczenie kapitału regulacyjnego;
  - 2) ocena w procesie ICAAP istotności ryzyk bankowych nie w pełni ujętych w kapitale regulacyjnym oraz pozostałych ryzyk, na które narażony jest Bank;
  - 3) oszacowanie poziomu kapitału wewnętrznego.
10. Regulacje nadzorcze zobowiązują Bank do wyznaczania kapitału regulacyjnego na trzy rodzaje ryzyka, które występują w jego działalności, tj.:
  - 1) ryzyko kredytowe,
  - 2) ryzyko walutowe,
  - 3) ryzyko operacyjne.

11. Ryzyka zidentyfikowane przez Bank, nieujęte w regulacyjnych wymogach kapitałowych a uznane za istotne, w stosunku do których dokonywane jest szacowanie kapitału wewnętrznego to:

- 1) ryzyko koncentracji,
- 2) ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym,
- 3) ryzyko płynności,
- 4) ryzyko wyniku finansowego,
- 5) ryzyko rezydualne,
- 6) ryzyko kapitałowe.

12. W tabeli poniższej zaprezentowano kwotę wymogu, czyli 8% kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla ryzyka kredytowego w podziale na klasy ekspozycji, zgodnie z zapisami art. 112 rozporządzenia CRR, przy zastosowaniu współczynnika wsparcia dla ekspozycji wobec małych, średnich przedsiębiorstw, według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku:

Klasa ekspozycji	Wymóg kapitałowy (8% kwot ekspozycji ważonych ryzykiem)
Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	193 875,20
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	16 319,48
Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	223,82
Ekspozycje wobec instytucji	3 935,70
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	347 897,64
Ekspozycje detaliczne	1 669 009,13
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	1 762 808,38
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	421 092,65
Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	36 547,78
Ekspozycje kapitałowe	68 973,36
Ekspozycje pozostałe	437 530,86
Razem - wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego	4 958 214,01

13. Bank nie prowadzi działalności handlowej, co oznacza, że wylicza wymogi kapitałowe tylko dla portfela bankowego.

14. Zestawienie poziomu wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku przedstawiono poniżej:

Rodzaje ryzyka	Alokacja kapitału regulacyjnego	Alokacja dodatkowego kapitału wewnętrznego	Wymagany łączny kapitał na ryzyka
Ryzyko kredytowe	4 958 214,01	0,00	4 958 214,01
Ryzyko walutowe	0,00	X	0,00
Ryzyko operacyjne	1 667 380,11	0,00	1 667 380,11
Ryzyko koncentracji, w tym:	x	74 572,28	74 572,28
wobec dużych ekspozycji kredytowych	x	74 572,28	74 572,28
wobec tego samego sektora gospodarczego	x	0,00	0,00
z tytułu tego samego instrumentu finansowego	x	0,00	0,00
wobec przyjętych form zabezpieczeń	x	0,00	0,00
Ryzyko stopy procentowej	x	1 521 926,91	1 521 926,91
Ryzyko płynności	x	0,00	0,00
Ryzyko wyniku finansowego	x	0,00	0,00
Ryzyko rezydualne	x	0,00	0,00
Ryzyko kapitałowe	x	0,00	0,00
CAŁKOWITY WYMÓG KAPITAŁOWY	6 625 594,12	1 596 499,19	8 222 093,31
Kapitał Tier I	10 123 639,45		
Fundusze własne Banku	11 761 058,21		
Relacja kapitału do funduszy	56,34%	13,57%	69,91%
Łączny współczynnik kapitałowy	14,20%		
Współczynnik kapitału Tier I	12,22%		
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	12,22%		
Wewnętrzny współczynnik kapitałowy			11,44%

15. W ramach Filaru I na koniec grudnia 2023 roku minimalne wymogi kapitałowe wyniosły 6 625 594,12 zł, a oszacowany łączny współczynnik kapitałowy wyniósł 14,20%.
16. W ramach Filaru II dodatkowe wymogi kapitałowe na dzień 31 grudnia 2023 roku wyniosły 1 596 499,19 zł, zatem wartość wewnętrznego współczynnika kapitałowego wyniosła 11,44%.
17. Bank na koniec grudnia 2023 roku posiadał nadwyżkę funduszy własnych nad wymogami kapitałowymi w wysokości 3 538 964,90 zł. Łączny współczynnik kapitałowy (14,20%) ukształtował się powyżej wartości nadzorczej, tj. min 8% i powyżej wartości rekomendowanej przez KNF, czyli min 10,50%.
18. Na dzień 31 grudnia 2023 roku limity alokacji kapitału wewnętrznego nie zostały przekroczone, za wyjątkiem ryzyka operacyjnego o 0,18 p.p.
19. Bank podejmuje szereg działań zmierzających do poprawy jakości systemu zarządzania ryzykiem oraz podnoszenia efektywności działania, przy zachowaniu bezpieczeństwa prowadzonej działalności.

PRZEGLĄD ŁĄCZNYCH KWOT EKSPOZYCJI NA RYZYKO

Wyszczególnienie		Łączne kwoty ekspozycji na ryzyko		Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych
		a	b	c
		31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023
1	Ryzyko kredytowe (z wyłączeniem ryzyka kredytowego kontrahenta)	61 977 675,12	76 246 638,25	4 958 214,01
2	W tym metoda standardowa	61 977 675,12	76 246 638,25	4 958 214,01
3	W tym podstawowa metoda IRB (F-IRB)	n/d	n/d	n/d
4	W tym metoda klasyfikacji	n/d	n/d	n/d
EU-4a	W tym instrumenty kapitałowe według uproszczonej metody ważenia ryzykiem	n/d	n/d	n/d
5	W tym zaawansowana metoda IRB (A-IRB)	n/d	n/d	n/d
6	Ryzyko kredytowe kontrahenta – CCR	n/d	n/d	n/d
7	W tym metoda standardowa	n/d	n/d	n/d
8	W tym metoda modeli wewnętrznych (IMM)	n/d	n/d	n/d
EU-8a	W tym ekspozycje wobec kontrahenta centralnego	n/d	n/d	n/d
EU-8b	W tym korekta wyceny kredytowej – CVA	n/d	n/d	n/d
9	W tym pozostałe CCR	n/d	n/d	n/d
10	Nie dotyczy	n/d	n/d	n/d
11	Nie dotyczy	n/d	n/d	n/d
12	Nie dotyczy	n/d	n/d	n/d
13	Nie dotyczy	n/d	n/d	n/d
14	Nie dotyczy	n/d	n/d	n/d
15	Ryzyko rozliczenia	n/d	n/d	n/d
16	Ekspozycje sekurytyzacyjne w portfelu bankowym (po zastosowaniu pułapu)	n/d	n/d	n/d
17	W tym metoda SEC-IRBA	n/d	n/d	n/d
18	W tym SEC-ERBA (w tym IAA)	n/d	n/d	n/d
19	W tym metoda SEC-SA	n/d	n/d	n/d
EU-19a	W tym 1 250% RW/odliczenie	n/d	n/d	n/d

20	Ryzyko pozycji, ryzyko walutowe i ryzyko cen towarów (ryzyko rynkowe)	0,00	0,00	0,00
21	W tym metoda standardowa	0,00	0,00	0,00
22	W tym metoda modeli wewnętrznych	n/d	n/d	n/d
EU-22a	Duże ekspozycje	n/d	n/d	n/d
23	Ryzyko operacyjne	20 842 251,38	16 213 873,88	1 667 380,11
EU-23a	W tym metoda wskaźnika bazowego	20 842 251,38	16 213 873,88	1 667 380,11
EU-23b	W tym metoda standardowa	n/d	n/d	n/d
EU-23c	W tym metoda zaawansowanego pomiaru	n/d	n/d	n/d
24	Kwoty poniżej progów odliczeń (podlegające wadze ryzyka równej 250%)	n/d	n/d	n/d
25	Nie dotyczy	n/d	n/d	n/d
26	Nie dotyczy	n/d	n/d	n/d
27	Nie dotyczy	n/d	n/d	n/d
28	Nie dotyczy	n/d	n/d	n/d
29	Ogółem	82 819 926,50	92 460 512,13	6 625 594,12

V. Informacje w zakresie dźwigni finansowej

1. Dźwignia finansowa oznacza względną, w stosunku do funduszy własnych Banku, wielkość posiadanych przez Bank aktywów, zobowiązań pozabilansowych oraz zobowiązań warunkowych dotyczących płatności lub dostawy lub dostarczenia zabezpieczenia, z uwzględnieniem zobowiązań z tytułu otrzymanych środków finansowych, zaciągniętych zobowiązań, umów dotyczących instrumentów pochodnych lub umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, lecz z wyjątkiem zobowiązań, które można wyegzekwować wyłącznie w przypadku likwidacji Banku.
2. Wskaźnik dźwigni oblicza się jako iloraz kapitału Tier I Banku i miary ekspozycji całkowitej Banku i wyraża się jako wartość procentową, gdzie miara ekspozycji całkowitej oznacza sumę wartości ekspozycji z tytułu wszystkich aktywów i pozycji pozabilansowych nieodliczonych przy wyznaczaniu miary kapitału Tier I. Przy obliczeniu wskaźnika dźwigni Bank nie stosuje odstępstw określonych w art. 499 ust. 2 i 3 rozporządzenia CRR.
3. Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank uwzględnia w procesie zarządzania ryzykiem kapitałowym. Zasady zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej, w tym identyfikacja, pomiar, monitorowanie i raportowanie oraz działania zapobiegające ryzyku nadmiernej dźwigni finansowej zostały określone w procedurach bankowych dotyczących zarządzania kapitałowego, tj. *Polityce kapitałowej* oraz *Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej*.
4. Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej oznacza ryzyko wynikające z podatności Banku na zagrożenia z powodu dźwigni finansowej, które może wymagać podjęcia niezamierzonych działań korygujących plan finansowy, w tym awaryjną sprzedaż aktywów mogącą przynieść straty lub spowodować konieczność korekty wyceny pozostałych aktywów Banku.
5. Ryzyko niniejsze materializuje się poprzez niedopasowanie skali działalności i struktury źródeł finansowania oraz niedostatecznej wielkości posiadanych przez Bank funduszy własnych.
6. Dla pomiaru tego ryzyka Bank z częstotliwością kwartalną wyznacza wskaźnik dźwigni finansowej zgodnie z zapisami art. 429 Rozporządzenia UE. Wartość procentowa wskaźnika w ostatnim dniu grudnia 2023 roku wyniosła 4,88%, przy limicie min 3,00% według Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
7. W 2023 roku w Banku nie wystąpił efekt nadmiernej dźwigni finansowej.

VI. Informacje na temat poziomu ekspozycji nieobsługiwanych

1. Stosownie do Wytycznych dotyczących ujawnienia w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych (EBA/GL/2018/10) Bank zobowiązany jest raz w roku do opracowywania i ujawniania czterech raportów, prezentujących zbiorcze dane na temat wartości ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych.
2. Raporty przedstawiają:
  - 1) jakość kredytową ekspozycji restrukturyzowanych, z podziałem na obsługiwane i nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane, utratę ich wartości oraz zabezpieczenia (*Załącznik nr 1*),
  - 2) jakość kredytową ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania (*Załącznik nr 2*),
  - 3) ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy (*Załącznik nr 3*),
  - 4) zabezpieczenia uzyskane przez przejęcie i postępowanie egzekucyjne, z podziałem na rodzaje przejętych aktywów (*Załącznik nr 4*).

VII. Polityka w zakresie wynagrodzeń

1. Przyjęta *Polityka wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku* określa szczegółowe zasady identyfikacji, w tym kryteria ilościowe i jakościowe oraz zasady wypłaty zmiennych składników wynagrodzeń pracownikom istotnie wpływającym na profil ryzyka Banku.
2. Bank prowadzi przejrzystą politykę wynagrodzeń osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku.
3. Polityka wynagrodzeń w Banku podlega nadzorowi Rady Nadzorczej i Rada w ramach rocznego sprawozdania przygotowuje i przedstawia ocenę funkcjonowania polityki w Banku.
4. Niniejsza Polityka ma na celu wspieranie realizacji strategii Banku poprzez prawidłowe i skuteczne zarządzanie ryzykiem i niezachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku.
5. Osoby na stanowiskach istotnych identyfikuje się w oparciu o dwa kryteria oceny:
  - 1) kryterium jakościowe,
  - 2) kryterium ilościowe.
6. W Banku do osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, objętych polityką wynagrodzeń, zalicza się:
  - 1) członków Rady Nadzorczej,
  - 2) członków Zarządu,
  - 3) Głównego Księgowego.
7. Wysokość wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej ustala Zebranie Przedstawicieli.
8. Członkowie Rady Nadzorczej otrzymują wynagrodzenie adekwatne do pełnionej funkcji oraz skali działalności Banku.
9. Wysokość wynagrodzenia stałego i zmiennego dla członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza.
10. Członkowie Zarządu otrzymują stałe składniki wynagrodzenia w postaci wynagrodzenia zasadniczego z tytułu umowy o pracę oraz zmienne składniki wynagrodzenia w postaci premii uznaniowej.
11. Wysokość wynagrodzenia stałego i zmiennego Głównego Księgowego ustala Rada Nadzorcza.
12. Kryteria określania składników wynagrodzenia Głównego Księgowego znajdują się w *Regulaminie wynagradzania pracowników* oraz *Polityce wynagrodzeń w Banku*.
13. Oceny efektów pracy członków Zarządu Banku dokonuje Rada Nadzorcza, w formie podjętych uchwał.
14. Podstawą oceny efektów pracy członków Zarządu są kryteria dotyczące:

- 1) oceny wyników całego Banku,
  - 2) a także ocena indywidualnych wyników danego członka Zarządu oraz nadzorowanego przez niego obszaru działania Banku, obejmująca kryteria ilościowe i jakościowe.
15. Ocena wyników całego Banku obejmuje ocenę spełnienia kryteriów ilościowych obejmujących koszt ryzyka, koszt kapitału i ryzyko płynności, a także wyniki Banku za ostatni rok obrotowy.
16. Ocenie efektów pracy danego członka Zarządu dokonywanej przez Radę Nadzorczą podlega stopień wykonania wskaźników wymienionych w Tabeli 1 w poszczególnych latach podlegających ocenie.

Tabela 1 – Kryteria ilościowe:

Rodzaj kryterium	Wskaźnik dotyczący kryterium	Wymagany poziom wskaźnika	Kryterium dotyczy
Koszt kapitału	Wskaźnik ROE	Osiągana co najmniej wartość wynikająca z planów	Prezes Zarządu
Koszt kapitału	Współczynniki kapitałowe Filara I	Wartość współczynników jest nie mniejsza niż wymagana przepisami prawa oraz normami SSOZ BPS	Prezes Zarządu
Koszt ryzyka	Wskaźnik należności zagrożonych	Wartość z danego roku nie przekroczona o więcej niż 10% wartości planowanej (wg planu finansowego)	Prezes Zarządu
Koszt ryzyka	Wartość wymogów ICAAP nie przekraczająca limitów alokacji na ryzyka istotne	Limity nie przekraczane w okresie ocenianego roku	Prezes Zarządu
Ryzyko płynności	Nadzorcze miary płynności	Wartość współczynników w okresie ocenianego roku jest nie mniejsza niż wymagana przepisami prawa oraz normami SSOZ BPS	Wiceprezes Zarządu ds. finansowo-księgowych
Koszt kapitału	Wskaźnik ROE	Osiągana wartość co najmniej wynikająca z planów	Wiceprezes Zarządu ds. finansowo-księgowych
Koszt kapitału	Współczynnik ROA	Osiągana wartość co najmniej wynikająca z planów	Wiceprezes Zarządu ds. handlowych
Koszt ryzyka	Wskaźnik należności zagrożonych	Wartość z danego roku nie przekroczona o więcej niż 10% wartości planowanej (wg planu finansowego)	Wiceprezes Zarządu ds. handlowych
Wyniki Banku	Wynik finansowy netto	Wartość z danego roku nie mniejsza niż 90% wartości planowanej	Wszyscy członkowie Zarządu

17. Oceniając indywidualne wyniki pracy członka Zarządu Rada Nadzorcza bierze pod uwagę:
- 1) efekty realizacji zadań wynikających z zakresu obowiązków i odpowiedzialności w ramach podziału zadań w Zarządzie,
  - 2) uzyskanie absolutorium w okresie oceny,
  - 3) pozytywna ocena dawania rękojmi należytego wykonania obowiązków (oceny odpowiedniości), zgodnie z ostatnio przeprowadzoną oceną.
18. Pozytywna ocena efektów pracy członka Zarządu uwarunkowana jest od łącznego spełnienia przesłanek zawartych w pkt 16 i pkt 17.
19. Przeszkodą dla pozytywnej oceny danego członka Zarządu, uniemożliwiającą możliwość przyznania premii rocznej, za ubiegły rok obrotowy, jest sytuacja powzięcia przez Radę Nadzorczą informacji, że:
- 1) dany członek Zarządu uczestniczył w działaniach, których wynikiem były znaczne straty Banku lub był odpowiedzialny za takie działania,

- 2) jest prowadzona likwidacja Banku,
  - 3) wydano postanowienie o upadłości Banku,
  - 4) zachodzi sytuacja, o której mowa w art. 142 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe, tzn. zachodzi strata bilansowa lub groźba jej powstania albo powstania niebezpieczeństwa niewypłacalności lub utraty płynności oznaczająca konieczność podejmowania postępowania naprawczego (planu naprawy).
20. Oceny efektów pracy pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku innych niż członkowie Zarządu Banku, dokonuje Zarząd, w formie podjętych uchwał.
21. Kryteria oceny efektów pracy pracowników wskazanych w pkt 20 zależą od zajmowanego przez daną osobę stanowiska i mogą to być kryteria finansowe (z zastrzeżeniem postanowień Polityki) jak i niefinansowe, odzwierciedlające realizację celów wynikających z pełnionej funkcji:
- 1) kryteria finansowe – to z, zastrzeżeniem postanowień Polityki wynagrodzeń w Banku, stopień realizacji powierzonych przez Zarząd do realizacji planów finansowych, operacyjnych, budżetów – w razie nałożenia takiej odpowiedzialności i wskazania tego jako zadanie premiowe z określonym przez Zarząd progmem oceny powodzenia planu lub budżetu,
  - 2) kryteria niefinansowe:
    - a) pozytywna ocena zaangażowania danej osoby w realizację powierzonych zadań dokonana przez Zarząd,
    - b) pozytywna ocena odpowiedniości zgodnie z art. 22aa Ustawy Prawo bankowe, w przypadku objęcia danego stanowiska obowiązkiem takiej oceny.
22. Zbiorcze informacje ilościowe na temat wynagrodzeń wypłaconych w 2023 roku dla pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku prezentuje poniższa tabela:

Rodzaj stanowiska	Wynagrodzenie stałe brutto	Wynagrodzenie zmienne brutto	Ogółem wynagrodzenie	Liczba osób
Zarząd	896 500,00	0,00	896 500,00	3
Rada	119 516,88	0,00	119 516,88	7
Główny Księgowy	118 900,00	10 223,48	129 123,48	1

23. W 2023 roku wynagrodzenie zmienne osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku stanowiło 0,90% wynagrodzenia stałego tych osób.
24. W Banku nie wystąpiło wynagrodzenie powyżej 1 mln Euro.

VIII. Polityka rekrutacji członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku

1. W Banku obowiązuje *Polityka oceny odpowiedniości członków Zarządu oraz osób pełniących kluczowe funkcje* uchwalona przez Radę Nadzorczą.
2. W toku indywidualnej oceny odpowiedniości kandydata do Zarządu lub do pełnienia funkcji kluczowych (ocena indywidualna pierwotna), ocenie podlega:
  - 1) reputacja, uczciwość i etyczność,
  - 2) poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenia w zakresie zarządzania,
  - 3) liczba funkcji pełnionych jednocześnie przez kandydata pod kątem czasu koniecznego na wykonywanie obowiązków w Banku,
  - 4) możliwość wystąpienia konfliktu interesów oraz umiejętność zachowania niezależności osądu,
  - 5) wiedza i umiejętności w zakresie bankowości, zarządzania ryzykiem bankowym, kontroli wewnętrznej,
  - 6) wiedza i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych,
  - 7) wiedza i umiejętności w zakresie bankowości i usług świadczonych przez Bank, zasad obsługi klienta,
  - 8) wiedza i umiejętności w zakresie ryzyka operacyjnego, w tym bezpieczeństwa technologii informatycznych, usług świadczonych przez Bank drogą elektroniczną, bezpieczeństwa informacji.

3. Indywidualna ocena pierwotna odpowiedniości kandydatów na członków Zarządu Banku oraz na stanowiska kluczowe dokonywana jest na podstawie formularzy oceny, których wzór znajduje się na stronie internetowej Komisji Nadzoru Finansowego.
4. Powołanie na stanowisko Prezesa Zarządu następuje po uzyskaniu zgody Komisji Nadzoru Finansowego. O zgodę w tym zakresie występuje Rada Nadzorcza z uwzględnieniem opinii Banku Zrzeszającego.
5. Indywidualna ocena wtórna odpowiedniości członków Zarządu oraz osób pełniących funkcje kluczowe dokonywana jest na podstawie formularzy oceny wtórnej, których wzór znajduje się na stronie internetowej KNF.
6. Indywidualna ocena wtórna jest przeprowadzana co dwa lata jako ocena jakościowa w procesie przyznawania zmiennych składników wynagradzania.
7. Niezależnie od oceny, o której mowa w pkt 6 ponowna indywidualna ocena wtórna jest przeprowadzana w przypadku zmiany podziału zadań w Zarządzie, wymagającego ponownej oceny kwalifikacji.
8. Kryteria oceny kompetencji członków Zarządu oraz funkcji kluczowych zawarte są w załączniku nr 2 do niniejszej Polityki.
9. Wymagania minimalne na poszczególnych stanowiskach w Zarządzie określa załącznik nr 3 do niniejszej Polityki.
10. Wymagania minimalne w zakresie kompetencji w stosunku do funkcji kluczowych określa załącznik nr 5 do niniejszej Polityki.
11. Ocena kompetencji osobistych członków Zarządu oraz osób pełniących funkcje kluczowe odbywa się na podstawie samooceny, z wykorzystaniem metody eksperckiej.
12. Zarząd podlega pierwotnej zbiorowej ocenie odpowiedniości polegającej na weryfikacji czy kompetencje poszczególnych członków Zarządu dopełniają się w sposób zapewniający odpowiedni poziom kolegialnego zarządzania Bankiem.
13. Zbiorowa ocena pierwotna ma na celu stwierdzenie czy przy powołaniu nowego członka Zarządu lub przy zmianie podziału zadań zachowano zasady różnorodności związane z wykonywaniem powierzonych przez Radę zadań.
14. Zbiorowa ocena odpowiedniości obejmuje ocenę możliwości podejmowania przez wszystkich członków Zarządu decyzji z uwzględnieniem ryzyk, w tym podejmowanie decyzji dotyczących modelu biznesowego, gotowości do podejmowania ryzyka, strategii oraz rynków, na których funkcjonuje Bank.
15. Wypełnione przez Sekretarza Rady Nadzorczej formularze zatwierdzają członkowie Rady Nadzorczej upoważnieni do podpisywania dokumentów w imieniu Rady (Przewodniczący i Sekretarz).

IX. System kontroli wewnętrznej

1. W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, który dostosowany jest do struktury organizacyjnej, wielkości i profilu ryzyka oraz stanowi podstawę bezpiecznego prowadzenia działalności.
2. Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:
  - 1) skuteczności i efektywności działania Banku,
  - 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
  - 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
  - 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.
3. W ramach systemu kontroli wewnętrznej w Banku wyodrębnia się:
  - 1) funkcję kontroli mającą za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, która obejmuje stanowiska, jednostki/komórki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji,

- 2) niezależny Zespół ds. zgodności, podlegający bezpośrednio Prezesowi Zarządu, mający za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi, przedstawianie wyników wewnętrznych postępowań wyjaśniających oraz raportów w tym zakresie,
  - 3) audyt wykonywany przez Komórkę Audytu Wewnętrznego Spółdzielni w granicach i na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
4. Na funkcję kontroli składają się:
    - 1) mechanizmy kontrolne,
    - 2) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych,
    - 3) raportowanie w ramach funkcji kontroli.
  5. Bank przypisuje procesom istotnym kluczowe mechanizmy kontrolne i zapewnia dokumentację funkcji kontroli w szczególności przez:
    - 1) rejestrowanie każdej operacji, transakcji, produktu i usługi oraz opis systemu, procesu, struktury organizacyjnej,
    - 2) opis, w formie matrycy funkcji kontroli, powiązania celów z procesami w działalności Banku, które przez Bank zostały uznane za istotne oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych.
  6. Procedury kontroli wewnętrznej opracowane są w formie pisemnej i zatwierdzone przez Zarząd i Radę Nadzorczą.
  7. Zarząd Banku odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz działanie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej.
  8. Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu kontroli wewnętrznej oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.
  9. Wszyscy pracownicy przeprowadzający kontrole w ramach systemu kontroli wewnętrznej zobowiązani są do postępowania w sposób, który nie jest sprzeczny z interesami Banku i nie ma negatywnego wpływu na ich obiektywizm i niezależność w wykonywaniu zadań i obowiązków.

Raport nr 1. Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych

	a	b	c	d	e	f	g	h
	Obstugiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobstugiwane ekspozycje restrukturyzowane			obstugiwanym ekspozycjom restrukturyzowanym	nieobstugiwanym ekspozycjom restrukturyzowanym		
		w tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	w tym ekspozycje, w których ekspozycje z utratą wartości					
1 Kredyty i zaliczki								
2 banki centralne								
3 instytucje rządowe								
4 instytucje kredytowe								
5 inne instytucje finansowe								
6 przedsiębiorstwa niefinansowe		2 013 669		0				
7 gospodarstwa domowe		62 406		62 406				
8 Dłużne papiery wartościowe								
9 Zobowiązania do udzielenia pożyczki								
10 łącznie	0	2 076 075		62 406				w tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu inwestycji restrukturyzowanych, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne

Bank Spółdzielczy w Łęcznej

Dane na dzień 31.12.2023

Raport nr 2. Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania

a	b	c	d	e				f				g				h	i	k	l
				Wartość bilansowa brutto / kwota nominalna				Przettermiновane				Przettermiновane							
Ekspozycje obsługiwane																			
Ekspozycje nieobsługiwane																			
Nieprzettermiновane		Przettermiновane		Małe prawdopodobieństwo spłaty		Przettermiновane		Przettermiновane		Przettermiновane		Przettermiновane		Przettermiновane		Przettermiновane		Przettermiновane	
lub przeterminowania		>30 dni ≤90 dni		albo przeterminowanych ≤90 dni		>90 dni ≤180 dni		>180 dni ≤1 rok		>1 rok ≤5 lat		>5 lat		>7 lat		w tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania			
dn ≤ 30 dni																			
1	Kredyty i zaliczki	1 111 787 094	1 244 293	8 954 218	2 339 920	446 346	297 836	1 670 285	3 699 827	195 232	3 504 535								
2	Banki centralne			0															
3	Institucje rządowe	1 019 965	1 019 965	0															
4	Institucje kredytowe	28 802 485		0															
5	Inne instytucje finansowe			0															
6	Przedsiębiorstwa finansowe	12 089 329	972 230	4 990 273	2 167 595	0	0	129 234	2 693 444	968	2 692 476								
7	w tym MSP	12 089 329	972 230	4 990 273	2 167 595	0	0	129 234	2 693 444	968	2 692 476								
8	Gospodarstwa domowe	69 875 314		3 963 945	672 325	446 346	297 836	1 541 055	1 006 382	194 324	812 058								
9	Dłużne papiery wartościowe	75 951 707	272 063																
10	Banki centralne	2 798																	
11	Institucje rządowe																		
12	Institucje kredytowe																		
13	Inne instytucje finansowe																		
14	Przedsiębiorstwa finansowe																		
15	Ekspozycje pozabilansowe																		
16	Banki centralne																		
17	Institucje rządowe																		
18	Institucje kredytowe																		
19	Inne instytucje finansowe																		
20	Przedsiębiorstwa finansowe																		
21	Gospodarstwa domowe																		
22	Łącznie	1 87 738 801	1 244 293	8 954 218	2 839 920	446 346	297 836	1 670 289	3 699 827	195 232	3 504 535								

Raport nr 3. Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy

a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o							
															Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna		Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i		Skumulowane odpisania częściowe	Otrzymane gwarancje finansowe	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych
															Ekspozycje obsługiwane	Ekspozycje nieobsługiwane	Ekspozycje obsługiwane	Ekspozycje nieobsługiwane			
	w tym etap 1	w tym etap 2	8 954 218	w tym etap 2	w tym etap 3	294 983	w tym etap 1	w tym etap 2	4 661 835	w tym etap 2	w tym etap 3										
1	111 787 094		8 954 218			294 983			4 661 835												
2			0																		
3	1 019 965		0			0															
4	28 802 485		0																		
5			0																		
6	12 089 329		4 990 273			32 666			2 455 573												
7	12 089 329		4 990 273			32 666			2 455 573												
8	69 875 314		3 963 945			262 316			2 206 262												
9	75 951 707																				
10	2 798																				
11																					
12																					
13																					
14																					
15	7 071 997																				
16																					
17																					
18																					
19																					
20																					
21																					
22	194 810 798		8 954 218			294 983			4 661 835												

Bank Spółdzielczy w Łęcznej

Dane na dzień 31.12.2023

Raport nr 4. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowanie egzekucyjne

		a	b
		Zabezpieczenia uzyskane przez przejęcie	
		Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
1	Rzeczowe aktywa trwałe		
2	Inne niż rzeczowe aktywa trwałe		
3	Nieruchomości mieszkalne		
4	Nieruchomości komercyjne		
5	Ruchomości (samochody, środki transportu, itp.)		
6	Kapitał własny i instrumenty dłużne		
7	Pozostałe		
8	łącznie		

Informacje o charakterze jakościowym i ilościowym opracowane w oparciu o zapisy *Polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Łęcznej* podlegające ujawnieniu udostępnione są wszystkim zainteresowanym w formie papierowej w Centrali Banku w Łęcznej, ul. Partyzancka 17 oraz na stronie internetowej www.bsleczna.pl.

Oświadczenie Zarządu Banku – art. 435 Rozporządzenia UE

Zarząd Banku Spółdzielczego w Łęcznej oświadcza, że:

- 1) opisane w niniejszym raporcie ustalenia dotyczące zarządzania ryzykiem dają pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku,
- 2) funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem ocenia się jako dostosowany do skali, profilu i strategii działalności oraz generowania ryzyka.

Wiceprezes Zarządu
Monika Tuz

Wiceprezes Zarządu
Marcin Galant

Prezes Zarządu
Arkadiusz Staszczak

